

Novely zákona o ochraně ovzduší a vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Kurt Dědič, kurt.dedic@mzp.cz

Konference Koneko, 24.9.2025

Ministerstvo životního prostředí

Obsah

1. Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti
2. Změny zákona č. 201/2012 Sb. vstupující v účinnost v roce 2026
3. Změny zákona č. 201/2012 Sb. vstupující v účinnost v roce 2028
4. Metodické pokyny, sdělení a stanoviska – přehled
5. Novela vyhlášky č. 415/2012 Sb.
6. Transpozice směrnice (EU) 2024/1785 (IED)
7. Transpozice směrnice (EU) 2024/2281 (AQD)

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

Článek II bod 6. zákona č. 42/2025 Sb. (přechodné ustanovení)

- Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, který byl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stacionárním zdrojem **neuvedeným v příloze č. 2** k zákonu č. 201/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, **musí požádat o povolení provozu** podle zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, **do 1 roku** ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona – tj. **do 1.3.2026**

Článek II bod 7. zákona č. 42/2025 Sb. (přechodné ustanovení)

- **Povolení provozu** podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, **pozbývá platnosti dnem nabytí účinnosti tohoto zákona**, pokud se na provozovatele stacionárního zdroje nevztahuje povinnost mít povolení provozu podle zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

Článek II bod 5. zákona č. 42/2025 Sb. (přechodné ustanovení)

- Provozovatel stacionárního zdroje **uvedeného v příloze č. 2** k zákonu č. 201/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, **jehož povolení provozu nesplňuje požadavky na obsah povolení provozu** podle zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, **musí požádat o změnu povolení provozu do 2 let** ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. **do 1.3.2027**).
- Do dne, kdy bude o jeho žádosti pravomocně rozhodnuto, platí povolení provozu podle zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
- Krajský úřad může před uplynutím lhůty podle věty první po konzultaci s provozovatelem zahájit řízení o změně povolení provozu z moci úřední za účelem zajištění souladu povolení provozu s požadavky na obsah povolení provozu podle zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Do dne, kdy bude v tomto řízení pravomocně rozhodnuto, platí povolení provozu podle zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

Změny, které budou vyžadovat změnu povolení provozu (žádost nutno podat do 1.3.2027):

- Nové kódy stacionárních zdrojů v **příloze č. 2** zákona
- **Zařazení** stacionárního zdroje podle přílohy č. 2 zákona
- **Sčítání** jmenovitých tepelných příkonů spalovacích zdrojů
- Povolený celkový jmenovitý tepelný příkon a **projektovaná kapacita** musí být stanoveny v povolení provozu
- Změny v podmínkách provozu v novele vyhlášky č. 415/2012 Sb.
- Změny v náležitostech **provozního řádu** podle novely vyhlášky č. 415/2012 Sb.
- Povinnost **nepřetržitého sledování a zaznamenávání provozních parametrů** u zdrojů, které provádí jednorázové měření emisí, a u kterých tak stanoví vyhláška.

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

- KÚ bude současně se změnou povolení vydávat **úplné znění výrokové části povolení provozu** (závazné však zůstává i nadále změnové znění).
- Krajský úřad, může změnit nebo **i zrušit povolení provozu**, nastala-li změna podmínek rozhodných pro jeho vydání, nebo pokud zdroj není provozován déle než 4 roky.
- **KÚ rozhoduje v pochybnostech**, zda se jedná o zdroj uvedený v příloze č. 2.
- Stacionární zdroje využívané k **vědě, výzkumu a zkoušení nových výrobků a procesů** musí plnit základní povinnosti a ČIŽP je může kontrolovat (§ 17 odst. 1 písm. a), d), e)).
- Zdůrazněna **povinnost odvádět odpadní plyny definovaným výduchem**, s výjimkou případů, kdy je provozovatel této povinnosti v povolení provozu výslovně zproštěn.
- KÚ má povinnost při vydávání povolení provozu zohlednit **riziko obtěžování zápachem**.
- Provozovatel má nově povinnost předkládat KÚ **zprávu o zkušebním provozu** do 3 měsíců od jeho ukončení (§ 17b). Minimální požadavky na obsah zpráv jsou

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

- § 2 (definice)
 - o) tepelným zpracováním odpadu oxidace odpadu nebo jeho zpracování jiným termickým procesem, včetně spalování vzniklých látek, pokud by tím mohlo dojít k vyšší úrovni znečišťování oproti spálení odpovídajícího množství zemního plynu o stejném energetickém obsahu; **za tepelné zpracování odpadu se považuje také oxidace nebo zpracování jiným termickým procesem paliva vyrobeného z odpadu, který přestal být odpadem za podmínek stanovených zákonem o odpadech, pokud jednou ze stanovených podmínek je, že při jeho energetickém využití jsou stanoveny a plněny požadavky pro tepelné zpracování odpadu,**
- § 4 Přípustná úroveň znečišťování
 - (3) Pokud je pro stacionární zdroj stanoven jeden nebo více specifických emisních limitů nebo jeden nebo více emisních stropů, nevztahují se na něj obecné emisní limity. Specifický emisní limit stanovený v povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. c) nesmí být stejný nebo vyšší než specifický emisní limit stanovený prováděcím právním předpisem pro daný stacionární zdroj. **Specifický emisní limit stanovený podle věty druhé v povolení provozu nebo pro znečišťující látku, pro kterou není stanoven specifický emisní limit v prováděcím právním předpisu, musí být stanoven zejména s**

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

- **§ 10 Smogová situace**

- (5) Pro případy vzniku smogové situace podle bodu 4.2 přílohy č. 6 k tomuto zákonu stanoví krajský úřad v povolení provozu zvláštní podmínky provozu podle § 12 odst. 4 písm. g) pro stacionární zdroje, u kterých lze provést krátkodobá opatření, která mohou přispět ke snížení znečištění znečišťujícími látkami podle odstavce 1 a tím ke zmírnění průběhu smogové situace, zejména pro významné stacionární zdroje identifikované v analýze příčin znečištění ovzduší podle bodu 3b) analytické části programu zlepšování kvality ovzduší. **Krajský úřad zpracuje informační seznam kraje obsahující přehled stacionárních zdrojů se stanovenými zvláštními podmínkami provozu a další obsahové náležitosti uvedené v příloze č. 6 k tomuto zákonu. Krajský úřad zveřejní informační seznam bez zbytečného odkladu způsobem umožňujícím dálkový přístup ve strojově čitelném formátu a zašle jej ministerstvu.**

- **§ 25 Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob**

- (3) a) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která je provozovatelem stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, **se dopustí přestupku tím, že a) jako provozovatel, kterému byly uloženy zvláštní podmínky provozu, v rozporu s § 10 odst. 2 neposkytne kontaktní informace**

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

- **§ 16 odst. 10 Povinnosti osob**

- Zhotovitel podle stavebního zákona je povinen při provádění záměru, jeho změně nebo při odstraňování stavby **dodržovat opatření k předcházení vzniku prašnosti a k omezování jejího šíření v souladu s přílohou č. 10** k tomuto zákonu, je-li to pro něj technicky možné a ekonomicky přijatelné. Splnění této povinnosti nebo technickou nemožnost nebo ekonomickou nepřijatelnost je zhotovitel povinen prokázat na vyžádání orgánu ochrany ovzduší. Tato opatření není povinen provádět zhotovitel stavby veřejné dopravní infrastruktury při realizaci záměru a souvisejících činností ve vzdálenosti 500 m a více od hranice zastavěného území.

Změny zákona č. 201/2012 Sb. v účinnosti

- **§ 34 Povinnosti autorizovaných osob**

- (6) Autorizovaná osoba podle § 32 odst. 1 písm. c), u níž nevykonává funkci odpovědného zástupce pro výkon autorizované činnosti fyzická osoba splňující kvalifikační předpoklady, je povinna ve lhůtě **30 dnů** ode dne, kdy k ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce došlo, podat žádost o změnu rozhodnutí o udělení autorizace spočívající v určení fyzické osoby, která vykonává funkci odpovědného zástupce, nebo oznámit ministerstvu ukončení výkonu autorizované činnosti; **autorizovaná osoba může nadále vykonávat dohled nad tepelným zpracováním odpadu do uplynutí této lhůty nebo, pokud v této lhůtě podala žádost o změnu rozhodnutí, do dne nabytí právní moci rozhodnutí o změně, rozhodnutí o zamítnutí žádosti nebo usnesení o zastavení řízení.**

- **§ 25a Přestupky autorizovaných osob**

- Nově jsou stanoveny **přestupky a sankce autorizovaných osob** za porušení povinností autorizované osoby.

Změny zákona č. 201/2012 Sb. vstupující v účinnost v roce 2026

§ 6 Zjišťování a vyhodnocování úrovně znečišťování

- (7) Za jednorázové měření emisí podle odstavců 4 a 5 se považuje pouze takové měření, kterému předchází ohlášení termínu měření **prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí** učiněné provozovatelem nejméně 5 pracovních dní před provedením tohoto měření. Pokud dojde ke změně nebo zrušení termínu plánovaného měření z předem předvídatelných důvodů, musí tuto skutečnost provozovatel ohlásit stejným způsobem nejméně 1 pracovní den před původně plánovaným termínem.

§ 34 odst. 2 písm. b) Povinnosti autorizovaných osob

- (2) Autorizovaná osoba pro jednorázové měření emisí je dále povinna
 - **b) vypracovat protokol o měření podle § 6 odst. 4 nebo 5 a ohlásit údaje z měření uvedené v protokolu do 60 dnů od provedení měření prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí,**

Změny zákona č. 201/2012 Sb. vstupující v účinnost v roce 2026

- **Zvýšení sazeb poplatku za znečišťování**

- Zálohy až od 1 mil. Kč
- Sazby poplatku navýšeny o inflaci za minulé roky
- Inflační doložka – pokud kumulovaná inflace překročí 5 %, zveřejní MŽP do 31.1. ve Věstníku MŽP nové sazby účinné od daného roku

Znečišťující látka	Kč/t
TZL	19 500
SO ₂	6 500
NO _x	5 200
VOC	13 000

Článek II bod 13. zákona č. 42/2025 Sb. (přechodná ustanovení)

- Pro poplatkové povinnosti u poplatku za znečišťování na poplatková období započatá přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související se použije zákon č. 201/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
- https://mzp.gov.cz/system/files/2025-04/OOO-stanoviskoOL_zpoplatneniVOCjakoT-OC-20250411.pdf

Změny zákona č. 201/2012 Sb. vstupující v účinnost v roce 2028

- Rozšíření povinnosti kontinuálního měření emisí na další zdroje (příloha č. 4 zákona) a zavedení povinnosti **on-line ohlašování výsledků kontinuálního měření emisí** do ISKO.
- Možnost získat podporu na pořízení a dovybavení systému kontinuálního měření emisí – **98. výzva z OPŽP**
 - <https://opzp.cz/nabidka-dotaci/>
 - Plánované vyhlášení výzvy 8.10.2025
 - Příjem žádostí 7.1.2026 – 28.8.2026
 - Alokace 100 mil. Kč
 - Veřejná podpora – de minimis
 - Realizace do 31.12.2027
 - Požadavky na přenos dat do ISKO budou zveřejněny ve 12/2025

Metodické pokyny, sdělení a stanoviska – přehled

- **Metodické pokyny**

- Metodický pokyn ke sčítání projektovaných kapacit technologických zdrojů

https://mzp.gov.cz/system/files/2025-07/000-Metodicky_pokyn_scitani_technologie2025-20250714.pdf

- **Sdělení**

- Sdělení k aplikaci kódu 12.1. (manipulace se sypkými materiály)

https://mzp.gov.cz/system/files/2025-08/000-Sdeleni000_manipulaceSeSypkymiMaterialy-20250815.pdf

- **Stanoviska**

- Stanovisko ke zpoplatnění těkavých organických látek

https://mzp.gov.cz/system/files/2025-04/000-stanoviskoOL_zpoplatneniVOCjakoTOC-20250411.pdf

- Vybrané otázky k záložním zdrojům energie

https://mzp.gov.cz/system/files/2025-08/000-Stanovisko_zalozni_zdroje_zjistovani_emisi_RS-2025080804.pdf

- Stanovisko ke správním poplatkům

https://mzp.gov.cz/system/files/2025-05/000-stanovisko_spravni_poplatky-20251512.pdf

Novela vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Co nového přináší vyhláška

- **Nové definice** TOC a fugitivních emisí (§ 2)
- Podrobnosti k **on-line ohlašování výsledků kontinuálního měření emisí** (§ 8)
- Změny v možnostech použití **výpočtu ke zjišťování úrovně znečišťování** (§ 12)
- Nové požadavky na **spalování biomasy**, která může obsahovat **polycyklické aromatické uhlovodíky** v důsledku ošetření látkami na ochranu dřeva nebo nátěrovými hmotami (§ 15)
- Stanovení **minimálních vzdáleností** a ploch vymezených v územních plánech a způsobu jejich použití (§ 27d, Příloha č. 20)
- Úpravy **podmínek provozu** (Přílohy č. 2, 5, 8, 9)

Novela vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Co nového přináší vyhláška

- Úpravy v **náležitostech dokumentů** (Přílohy č. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18)
- Vymezení stacionárních zdrojů, u kterých bude povinné **nepřetržité sledování provozních parametrů**, stanovení rozsahu, způsobu a podmínek stanovení provozních parametrů (Příloha č. 19)
- **Nové dokumenty** – náležitosti hlášení o plnění opatření programu zlepšování kvality ovzduší a časového plánu provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší a struktura řádného a dodatečného poplatkového přiznání (Přílohy č. 21, 22)
- Stanovení rozsahu **kontroly technického stavu a provozu** spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW (Příloha č. 23)
- Stanovení postupu **prokazování tepelného zpracování odpadu** ve spalovacím stacionárním zdroji o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW (Příloha č. 24)

Transpozice směrnice (EU) 2024/1785 (IED)

- § 2 (definice)

- o) tepelným zpracováním odpadu:

1. oxidace odpadu,

- 2. zpracování odpadu pyrolýzou nebo zplyňováním, pokud jsou vzniklé látky následně spáleny a nejsou při jejich spálení splněny podmínky, při kterých přestává být palivo z odpadu kategorie I odpadem, stanovené podle zákona o odpadech,**

3. oxidace nebo zpracování jiným termickým procesem paliva vyrobeného z odpadu, který přestal být odpadem za podmínek stanovených zákonem o odpadech, pokud jednou ze stanovených podmínek je, že při jeho energetickém využití jsou stanoveny a plněny požadavky pro tepelné zpracování odpadu.

4. Tepelným zpracováním odpadu není zpracovávání odpadu splňujícího definici biomasy ke spalování ve stacionárních zdrojích podle § 2 písm. nn), radioaktivní odpad, těla uhynulých zvířat nebo odpad vznikající při průzkumu a těžbě ložisek ropy a zemního plynu z námořních zařízení spalovaný na palubě těchto zařízení.

Pracovní návrh

Transpozice směrnice (EU) 2024/2881 (AQD)

Předpokládané překračování nových imisních limitů v roce 2030

	2030							
	BaP (rok)	benzen (rok)	NO2 (19max)	NO2 (rok)	PM2,5 (D19 max)	PM2,5 (rok)	PM10 (D19 max)	PM10 (rok)
CZ01	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ02	N	N	N	N	N	Y	N	N
CZ03	N	N	N	N	N	Y	N	N
CZ04	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ05	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ06A	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ06Z	N	N	N	N	N	Y	N	N
CZ07	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ08A	Y	N	N	N	Y	Y	Y	Y
CZ08Z	Y	N	N	N	Y	Y	N	N

Transpozice směrnice (EU) 2024/2881 (AQD)

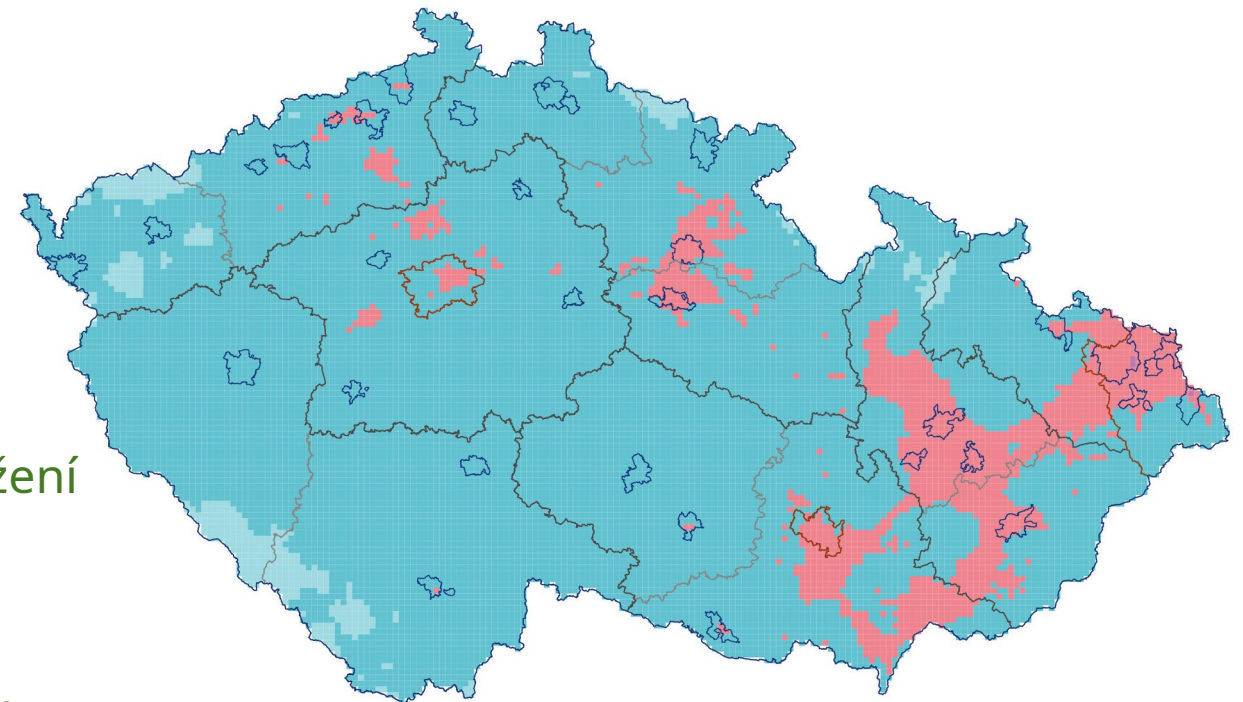
Transpoziční novela se dotkne zejména následujících ustanovení zákona:

- § 2 (definice)
- § 3 (přípustná úroveň znečištění)
- § 5 (posuzování a vyhodnocování úrovně znečišťování)
- § 9 (programy zlepšování kvality ovzduší)
- § 10 (smogové situace)
- Přílohy č. 1 (imisní limity a národní cíl snížení expozice)
- Příloha č. 5 (Obsah programu zlepšování kvality ovzduší)
- Příloha č. 6 (Smogové situace a podmínky vyhlášení jejich vzniku a ukončení)

Předpokládaná účinnost 1.1.2027

Návazně bude upravena odpovídajícím způsobem také vyhláška č. 330/2012 Sb.

AQ roadmaps - mapa pro scénář 2030 wm

PM_{2.5} rok [μg/m³]

< 0; 5>

(5; 10> > WHO / PP

(10; 15> > NIL

(15; 20>

Admin. hranice

— státní hranice

— aglomerace

— zóna

— kraj

— obec nad 30 tis. obyv.

Děkuji Vám za pozornost

Ministerstvo životního
prostředí

Ministerstvo životního
prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_z
p

@ministerstvozivotnihoprostred
i